

بازسازی پس از سوانح با رویکرد «ساخت بهتر از قبل»

درس آموخته‌هایی از تجربه بازسازی روستای حسین آباد کالپوش

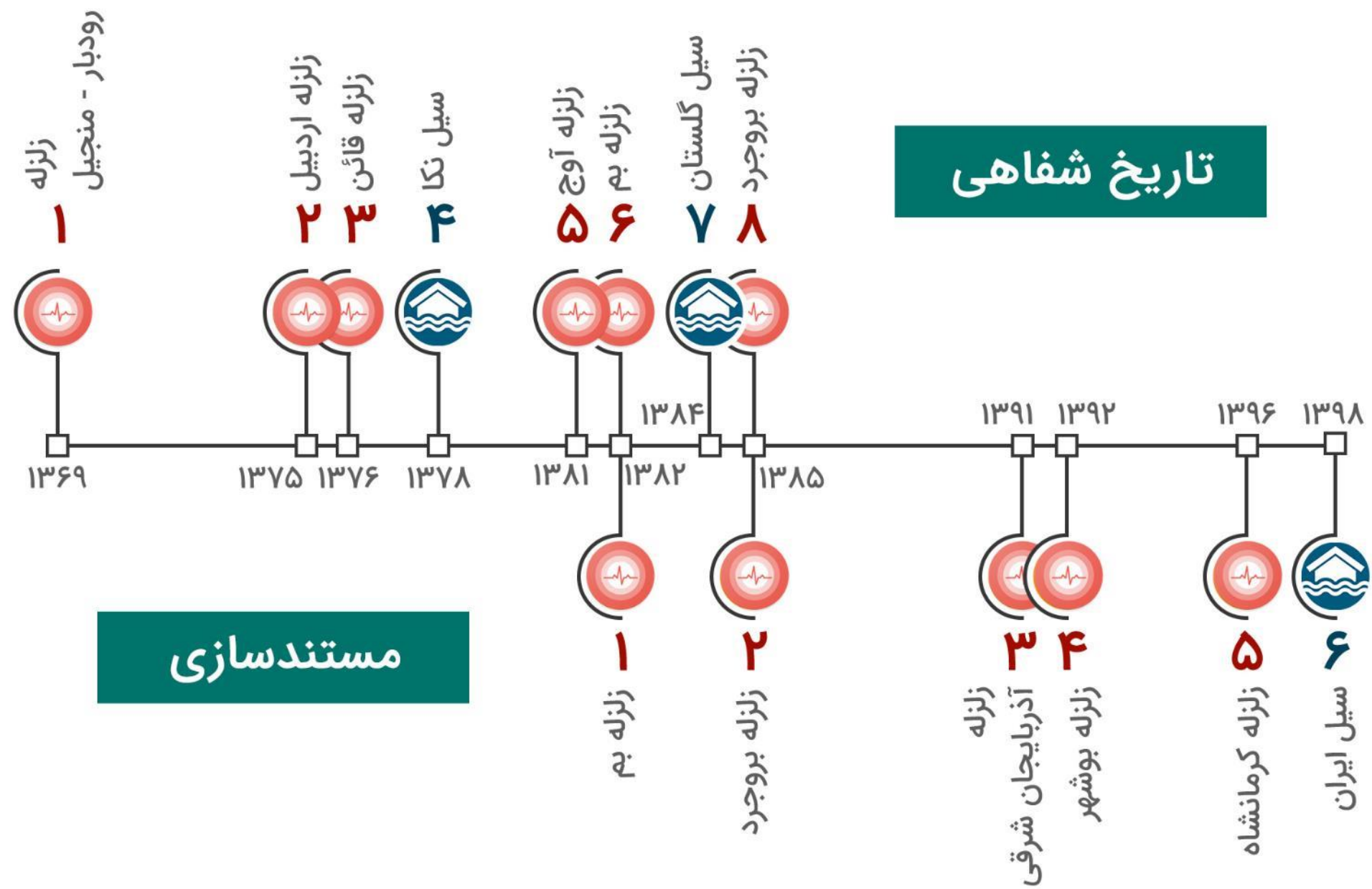
پس از زمین لغزش ۱۳۹۷-۱۳۹۸

مهسا بشیری

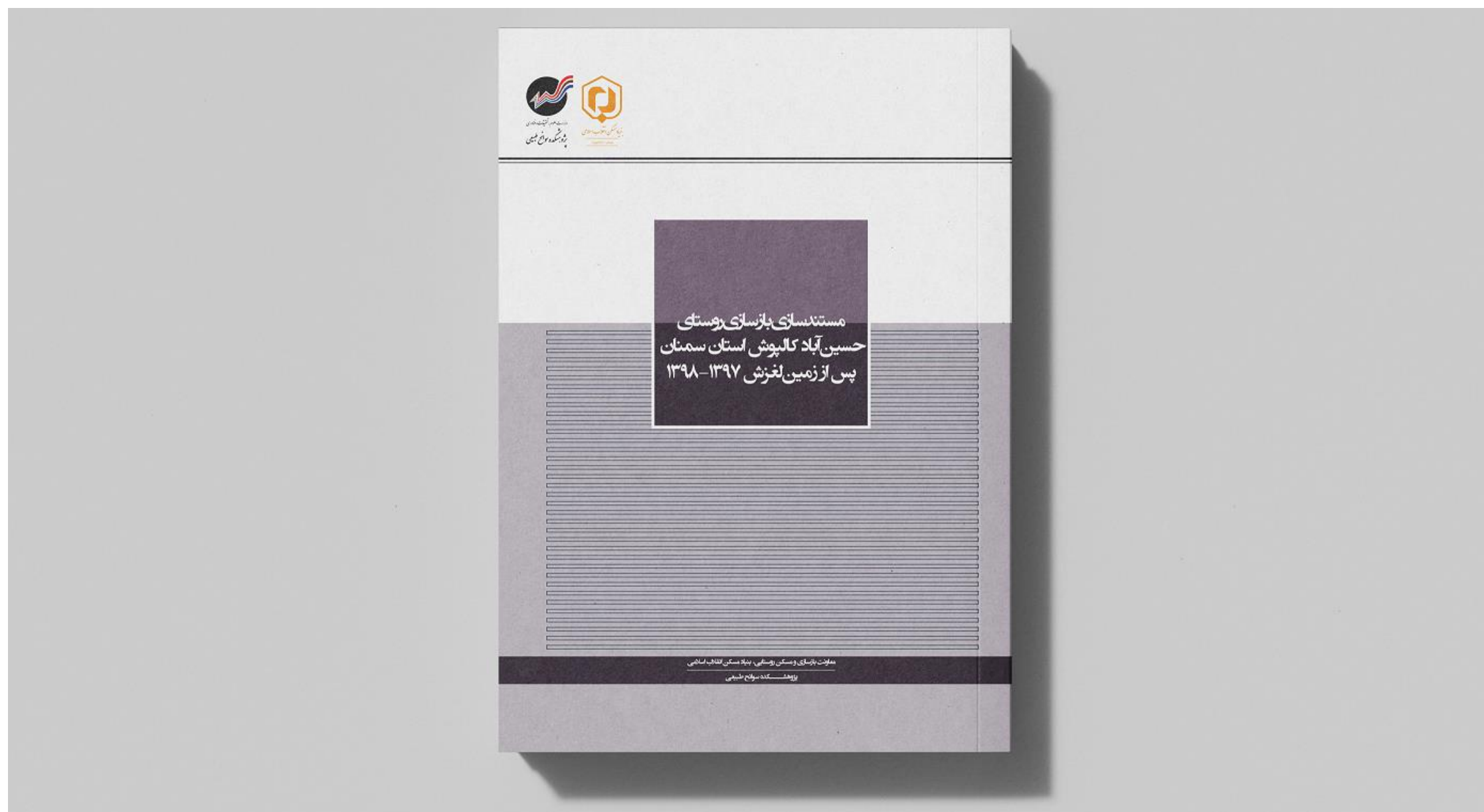
معاون برنامه‌ریزی و امور آموزشی مؤسسه پژوهشی سوانح طبیعی

دبیر کرسی یونسکو در مدیریت سوانح طبیعی

کتاب مستندسازی بازسازی روستای حسین آباد کالپوش استان سمنان

تألیف: مؤسسه پژوهشی سوانح طبیعی (گروه بازیابی پس از سانحه)

دکتر سید امیر حسین گرگانی، مهندس سکینه پیرباوقار، دکتر مهسا بشیری، مهندس مهسیما مقدسی

به کارفرمایی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی

تخریب کامل مدرسه

آسیب‌های اولیه مدرسه

در آزمایش خاکِ سوله نوشته شده بود: «باید جلوی نفوذ آب به خاک، به هر شکلی، گرفته شود.»

۱

مهر ۱۳۹۷
افتتاح مدرسه نوساز

۲

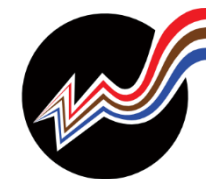
بهمن ۱۳۹۷
ترک در مدرسه و سوله ورزشی

۳

دو هفته بعد
بزرگ‌تر شدن ترک‌ها

۴

پایان اسفند ۱۳۹۷
تخریب مدرسه و سوله

مؤسسه پژوهشی سوانح طبیعی

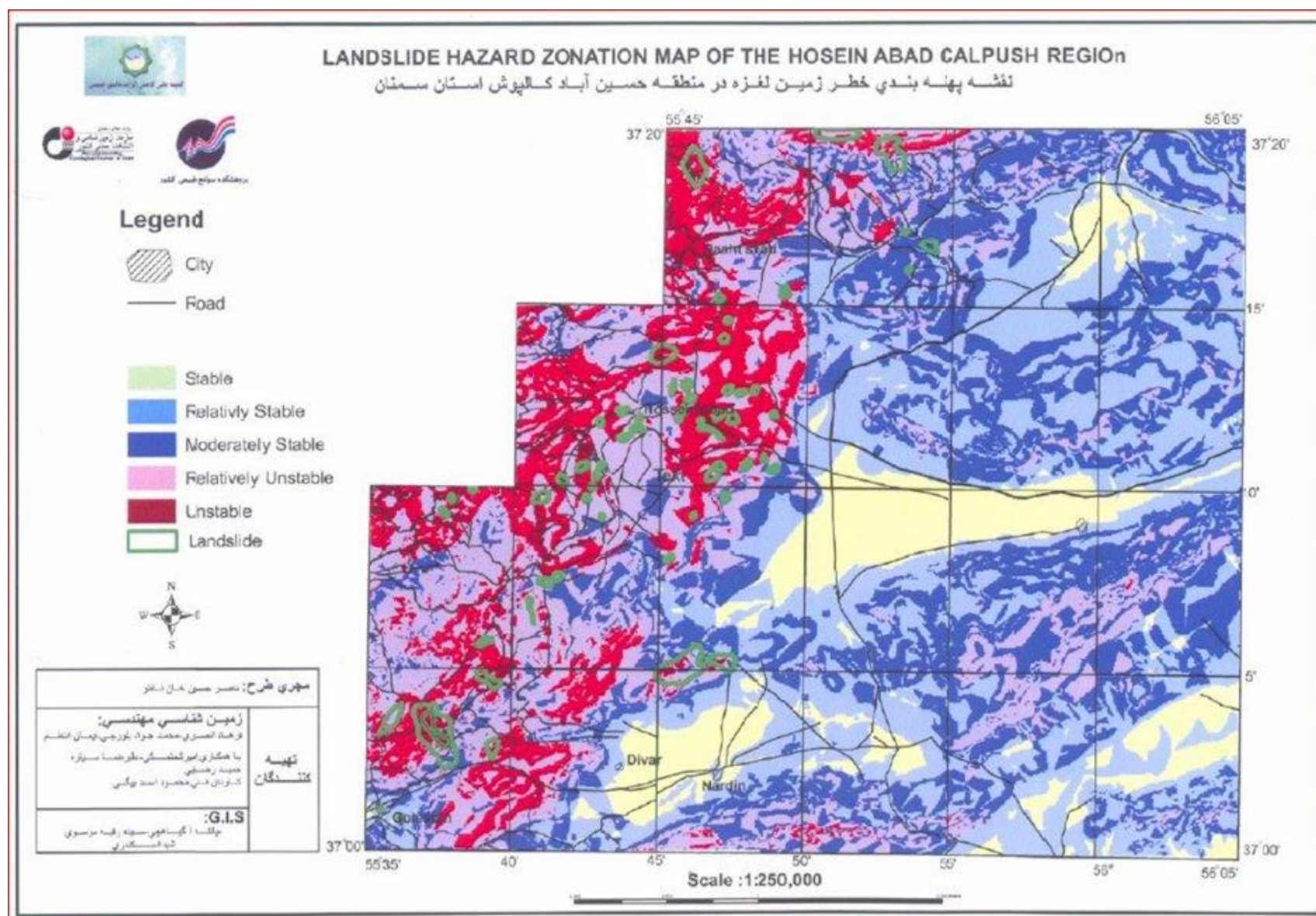
خطری که در برنامه‌ریزی دیده نشد

نقشه پهنه‌بندی خطر (۱۳۷۸)

روستا در محدوده خطر زیاد و خیلی زیاد زمین‌لغزش قرار داشت.

طرح هادی مصوب (۱۳۹۴)

مخاطرات اولویت‌دار: زلزله و سیل
خطر لغزش برای منطقه مطرح نشده بود.

نقشه ۱۳۷۸: موقعیت روستا در پهنه‌بندی خطر زمین‌لغزش

«نو ساختن» همیشه با «بهتر ساختن» یکی نیست.

«ساخت بهتر از قبل» یعنی چه؟

Build Back Better — از سونامی ۲۰۰۴ تا اولویت چهارم چارچوب سندای

سه نکته که BBB را متمایز می کند

۱

برگشتن به قبل کافی نیست

وضعیت قبل، همان وضعیتی است که سانحه در آن رخ داد. ساختن دوباره روی همان زمین و با همان منطق، ممکن است خطر را هم دوباره بسازد.

۲

فقط ساختمان نیست

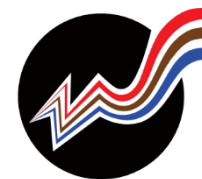
کاهش خطر، بازیابی اجتماعی و اقتصادی، و سازوکارهای اجرایی. خانه مقاوم بدون زندگی و معیشت، کار را تمام نمی کند.

۳

زمان قضاوت می کند

در روز افتتاح نمی شود گفت کجا بهتر ساخته ایم؛ نتیجه را سال ها بعد و در سانحه بعدی می بینیم.

بانک جهانی: بازسازی قوی تر، سریع تر و فراگیرتر — سه هدفی که در حسین آباد گاهی با هم در کشاکش بودند.

مؤسسه پژوهشی سوانح طبیعی

ده محور برای مرور تجربه حسین آباد

۵

حکمرانی و مدیریت

۴

معیشت

۳

جامعه و مشارکت

۲

کالبد، مسکن و زیرساخت

۱

کاهش خطر و ایمنی آینده

۱۰

آمادگی برای سانحه بعدی

۹

عدالت

۸

فرهنگ، هویت و دانش محلی

۷

مکان‌یابی و محیط‌زیست

۶

تأمین مالی

چه چالش‌هایی باقی مانده است؟

چه چیزی مانند قبل ساخته شد؟

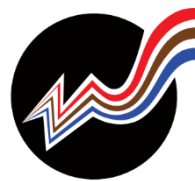
چه چیزی بهتر ساخته شد؟

سه پرسش در هر محور

حسین آباد کالپوش در ترازوی «ساخت بهتر از قبل»

سانحه در یک نگاه

مؤسسه پژوهشی سوانج طبیعی

سانحه در یک نگاه | روستای حسین آباد کالپوش

دهستان رضوان، بخش کالپوش، شمال شرقی شهرستان میامی، استان سمنان

۹۱۲

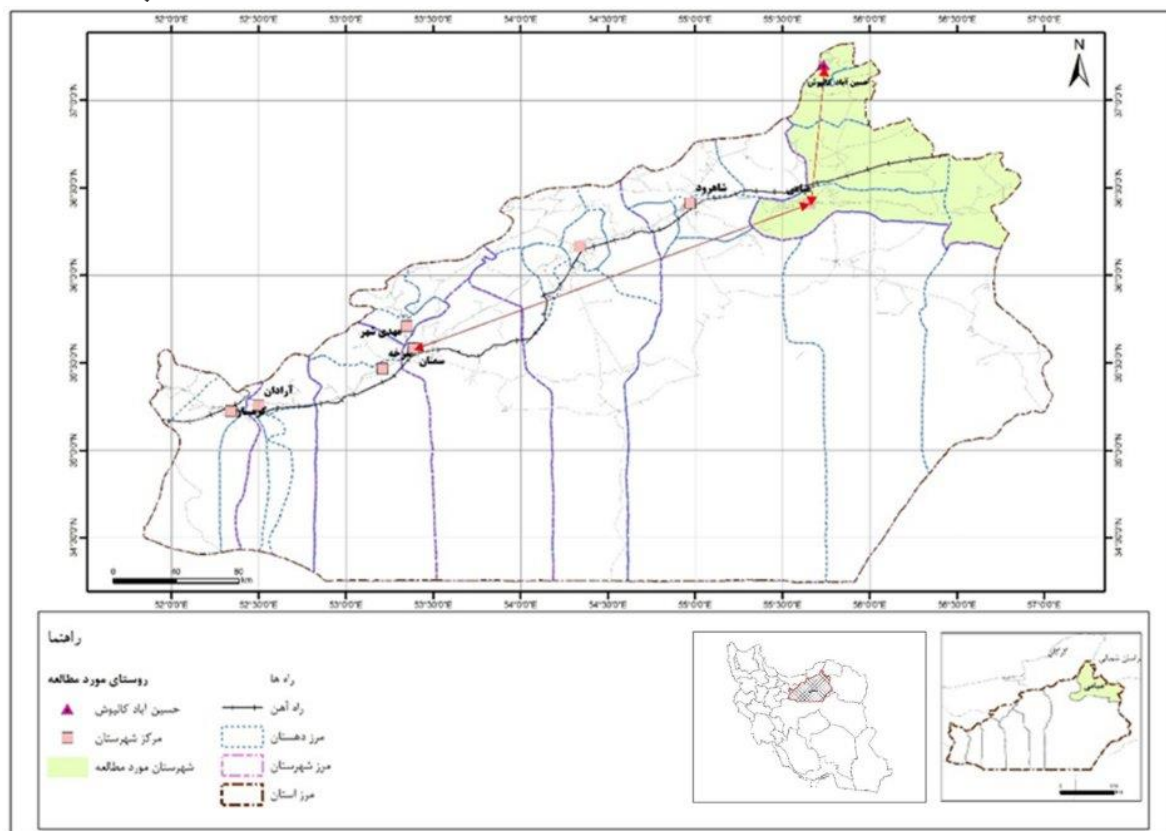
واحد مسکونی

۷۵٪

شاغلان در کشاورزی

۳,۲۸۸

نفر جمعیت (۱۳۹۸)

موقعیت در تقسیمات کشوری

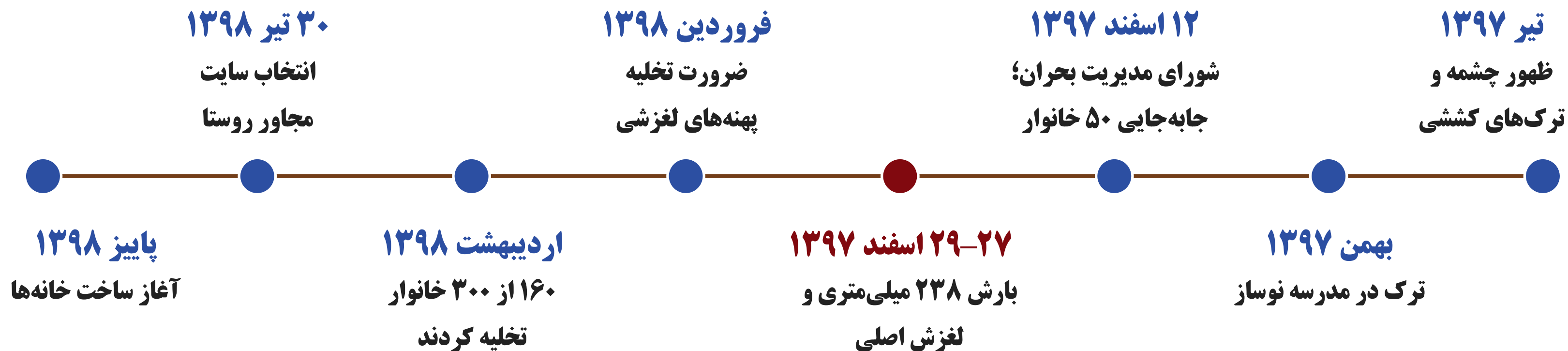
تصویر هوایی روستا

نکته‌ای که بعداً مهم می‌شود

زمین‌های کشاورزی این منطقه بازدهی بسیار بالایی دارند و زندگی مردم به آن‌ها گره خورده است.

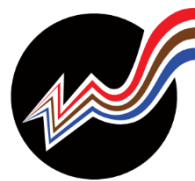

سانحه در یک نگاه | از نخستین نشانه‌ها تا انتخاب محل جدید

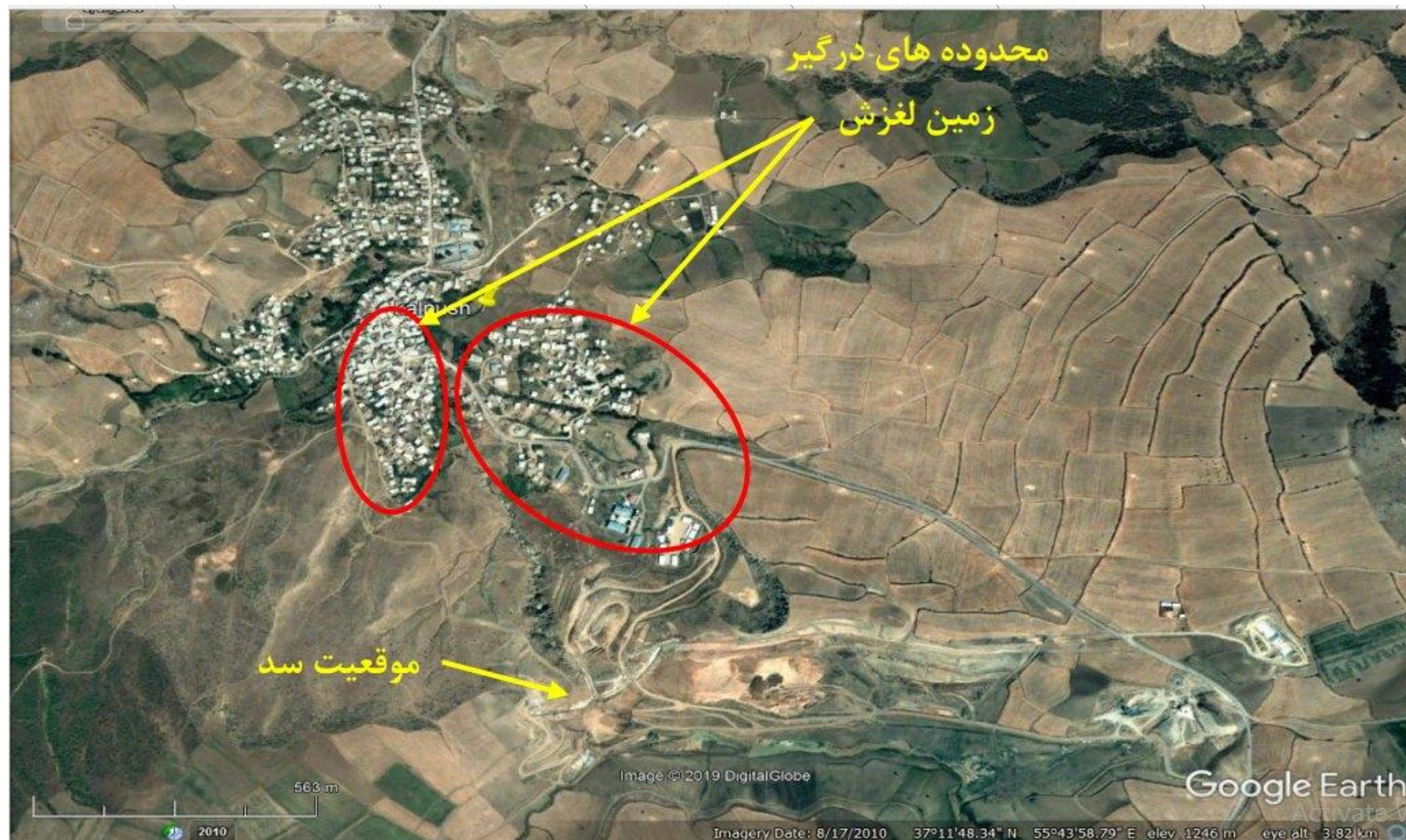
بدون تلفات جانی

توده‌های خاک نسبتاً آهسته حرکت می‌کردند؛ اما خانه‌ها، مدرسه، سوله ورزشی، جاده ورودی، تیرهای برق و زیرساخت‌ها آسیب جدی دیدند.

مؤسسه پژوهشی سونچ طبیعی

سانحه در یک نگاه | محدوده لغزش و خسارت‌ها

محدوده زمین لغزش و موقعیت سد

جاده ورودی

سوله ورزشی

مدرسه شبانه روزی هاجر

خانه های مسکونی

مؤسسه پژوهشی سوانح طبیعی

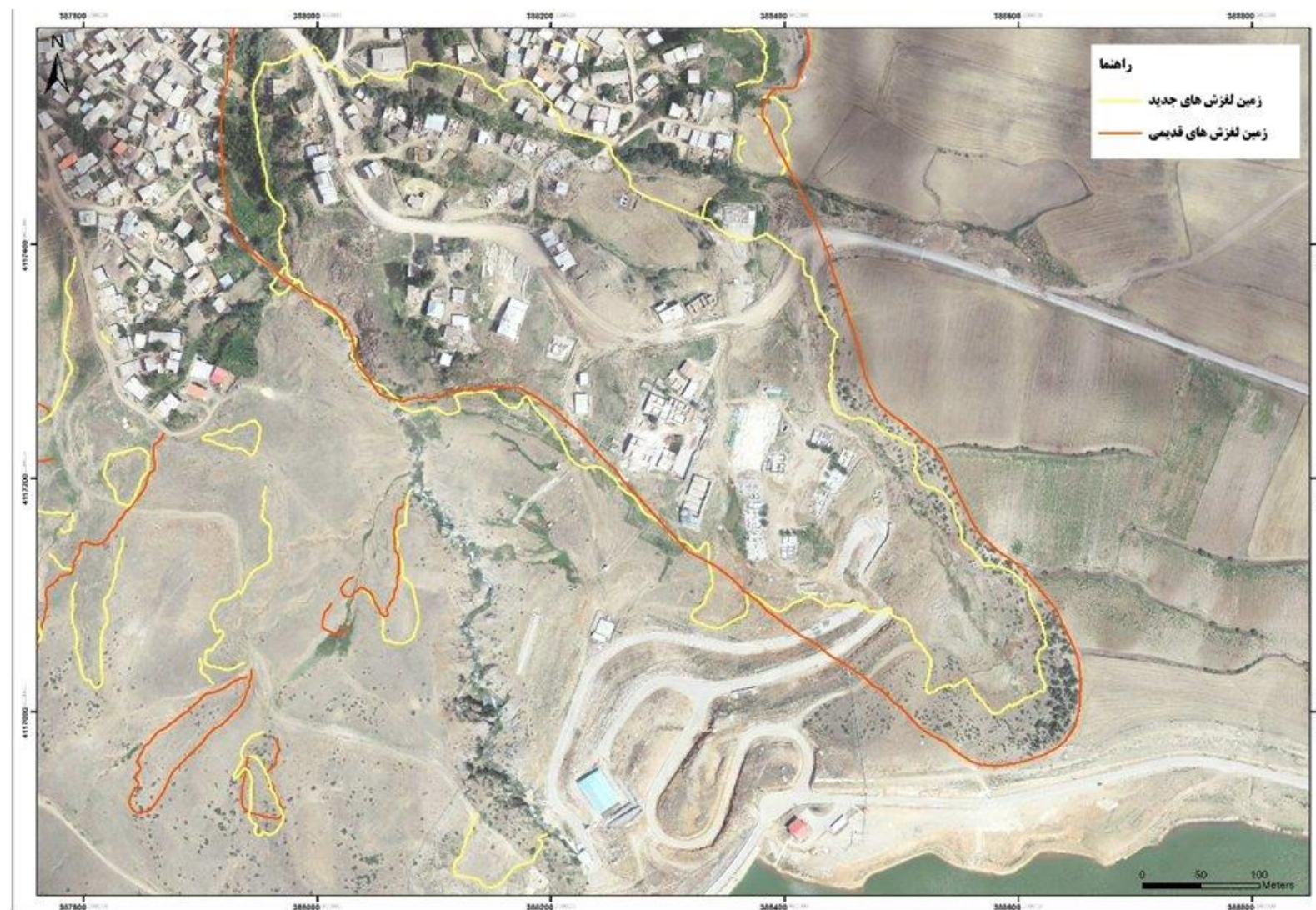
چرا زمین لغزید؟ | نتایج مطالعات صورت گرفته

عوامل مستعد کننده

- زمین شناسی و خاک های رسی-آبرفتی حساس به رطوبت
- شیب تند دامنه ها
- سطح بالای آب زیرزمینی و چشمه های متعدد

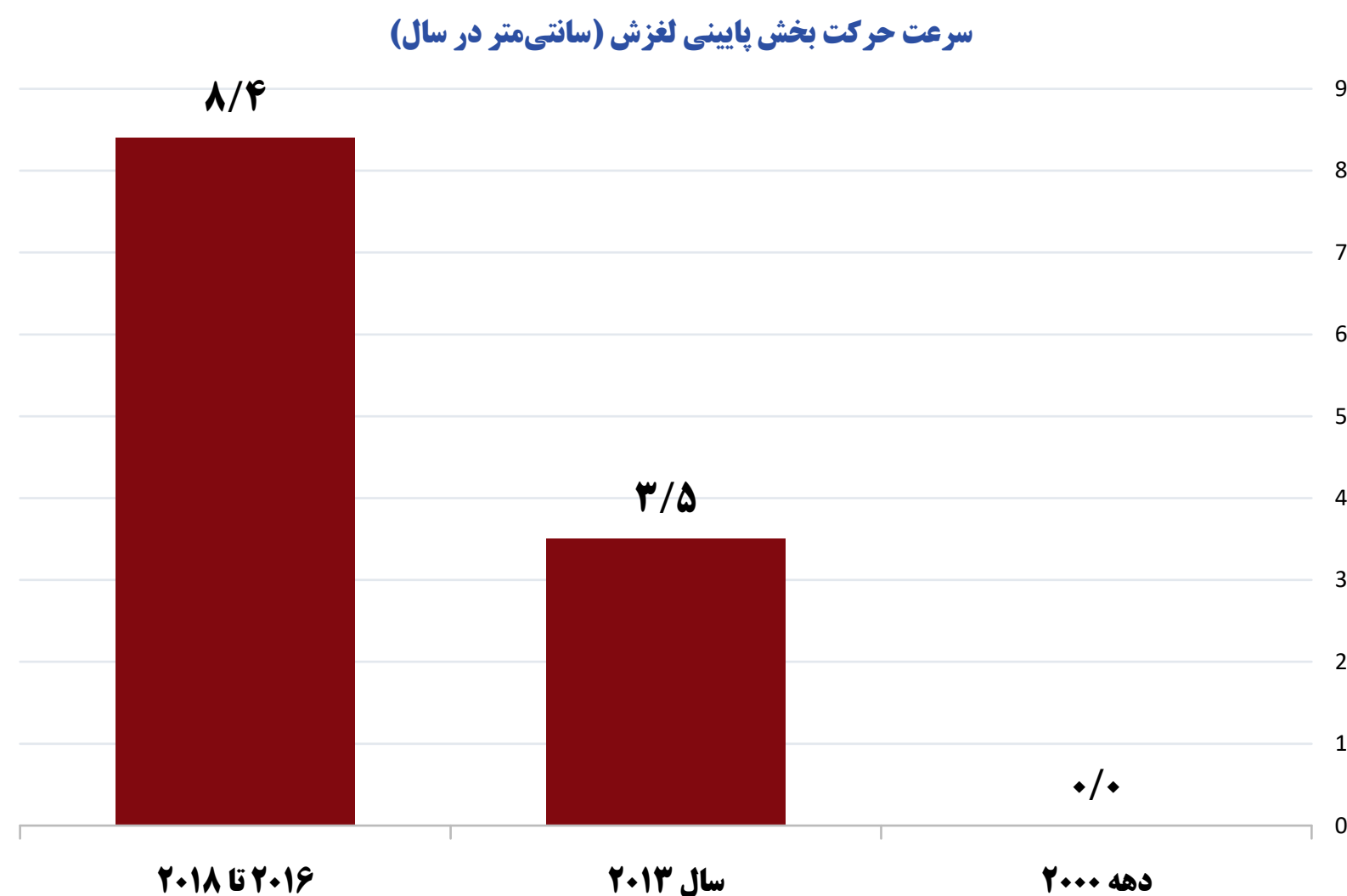
عوامل محرک

- بارش شدید پایان ۱۳۹۷ (حدود ۲۳۸ میلی متر در سه روز)
- بالا رفتن آب زیرزمینی ناشی از تراوش مخزن سد

پهنه های لغزش جدید و قدیم در دامنه پایین دست سد

بر اساس مطالعات پژوهشکده سوانح طبیعی و پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله

۱ پایدار

دامنه در دهه ۲۰۰۰ میلادی پایدار بود.

۲ فعال شدن دوباره

همزمان با آبرگیری مخزن در ۲۰۱۳، لغزش قدیمی آرام به حرکت درآمد.

۳ بیش از دو برابر

در ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۸ سرعت حدود ۱۴۰٪ بیشتر شد.

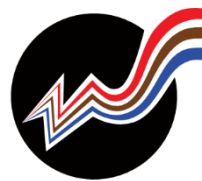
۴ شکست اصلی

بارش‌های شدید اسفند ۱۳۹۷ (۲۰ مارس ۲۰۱۹).

۵ کند شدن

پس از پایین آوردن تراز مخزن، حرکت کندتر شد.

جمع‌بندی پژوهش: آبرگیری مخزن، لغزش قدیمی را دوباره فعال کرد و بارش شدید، محرک نهایی شکست بود.

موسسه پژوهشی سوانج طبیعی

چرا زمین لغزید؟ | دیدگاه مجموعه بهره‌بردار سد

دیدگاه مجموعه بهره‌بردار سد

تراوش در حد مجاز بود و محرک اصلی، بارش شدید سه‌روزه
مخالفت با کاهش تراز آب

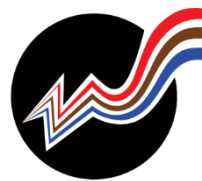
اقدامات انجام‌شده

بستن ورودی مخزن از یک سمت (فروردین ۹۸)، پایین آمدن تراز مخزن
(نیمه دوم ۹۸)، همکاری در زهکشی و هدایت آب چشمه‌ها

خط انتقال و زهکشی توسط مجموعه سد

زهکشی آب تراوش‌یافته، بهار ۱۳۹۸

وقتی درباره علت سانحه توافق نیست، این ابهام روی همه مراحل بازسازی اثر می‌گذارد؛ از تصمیم‌گیری تا اعتماد مردم.

مؤسسه پژوهشی سوانح طبیعی

جابه‌جایی کامل یا ماندن؟ | چرا کل روستا جابه‌جا نشد؟

دلیل اصلی: خواست مردم و پیوند عمیق زندگی و معیشت‌شان با این زمین

۱ معیشت

وابستگی به زمین‌های کشاورزی پربازده و دام؛ جابه‌جایی دور یعنی از دست رفتن کار و درآمد.

۲ خواست مردم

کند شدن لغزش و بازگشت ساکنان فصلی؛ بیشتر مردم خواهان ماندن و تثبیت روستا بودند.

۳ نبود جای پذیرفتنی

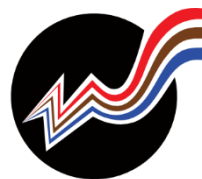
کمبود زمین کم‌خطر؛ نپذیرفتن چشمه‌نی (اختلاف بر سر مراتع)؛ آمادگی نداشتن روستاهای اطراف.

۴ تجربه‌های قبلی

جابه‌جایی روستاها در تجربه‌های پیشین کشور بازخورد مناسبی نداشت.

۱۶۰ خانوار از ۳۰۰

در اردیبهشت ۱۳۹۸ فقط ۱۶۰ خانوار از ۳۰۰ خانه تخریبی تخلیه کرده بودند؛ بقیه بارها مراجعه کردند تا بمانند و روستا تثبیت شود.

مؤسسه پژوهشی سوانح طبیعی

جابه‌جایی کامل یا ماندن؟ | گزینه‌هایی که بررسی شد

چشمه‌نی (۲۰۰ هکتار، ۲۰ کیلومتری)

زمین ملی و امکان توسعه آینده؛ مردم نپذیرفتند: اختلاف بر سر مراتع و ترجیح ماندن نزدیک روستا

سه‌راهی نام‌نیک و زمین‌های دیگر

به دلایل فنی یا نارضایتی مردم تأیید نشدند.

سایت ۶۴ هکتاری مجاور روستا

نزدیک به روستا و زمین‌های کشاورزی؛ «بهترین گزینه موجود»، مشروط به مطالعات تکمیلی.

گزینه‌های پیشنهادی برای جابه‌جایی

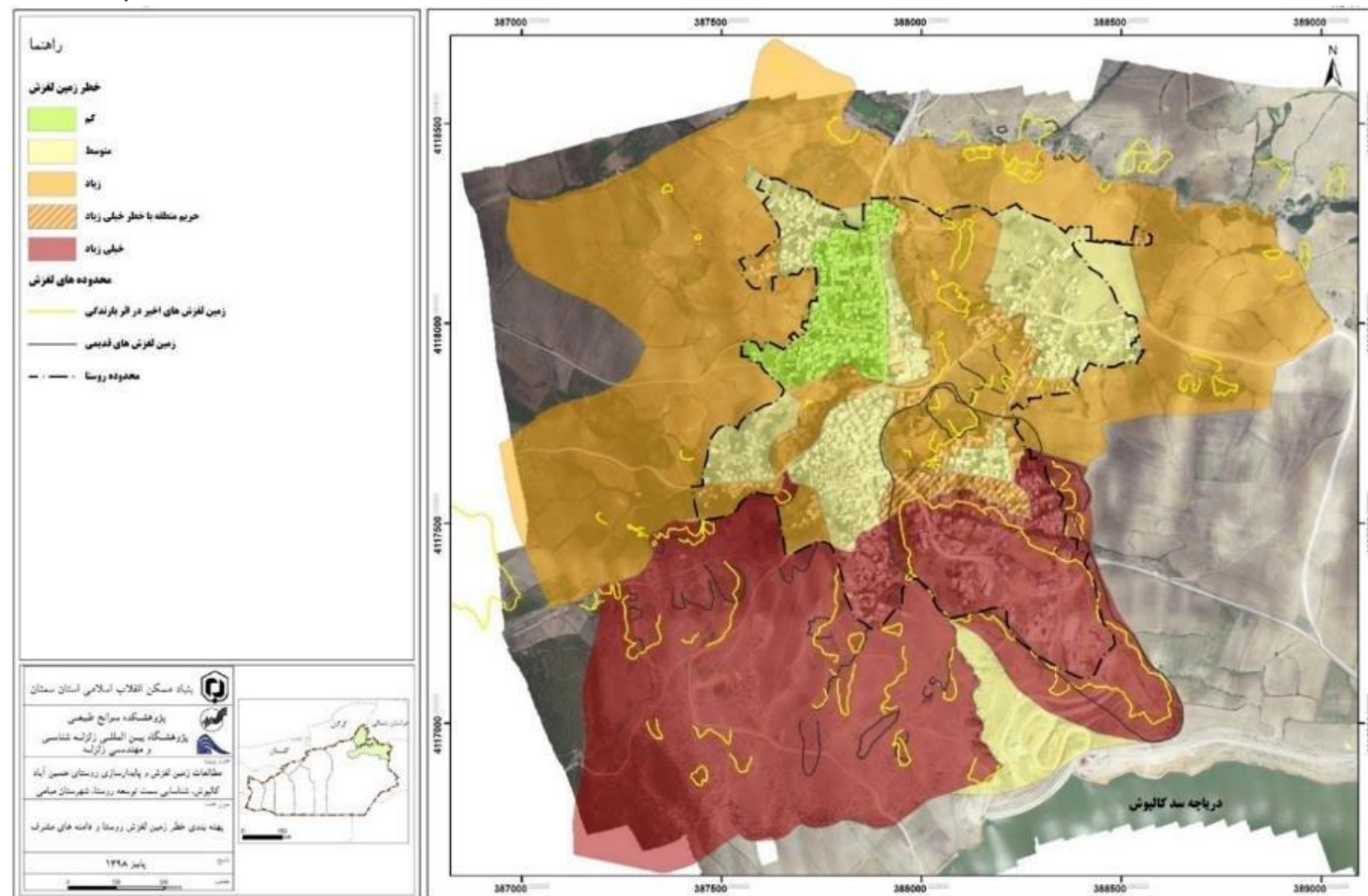
«مردم نمی‌رفتند و ممکن بود چنین طرحی با شکست مواجه شود.» — یکی از مسئولان بنیاد مسکن

تصمیم‌گیران میان دو گزینه دشوار مردد بودند: جابه‌جایی کامل، یا ایمن‌سازی و ماندن.

مؤسسه پژوهشی سوانح طبیعی

نقشه خطر | کجا می‌شود ماند و کجا نه؟

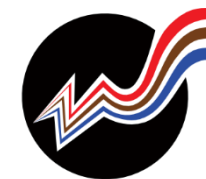

نقشه نهایی پهنه‌بندی خطر زمین لغزش

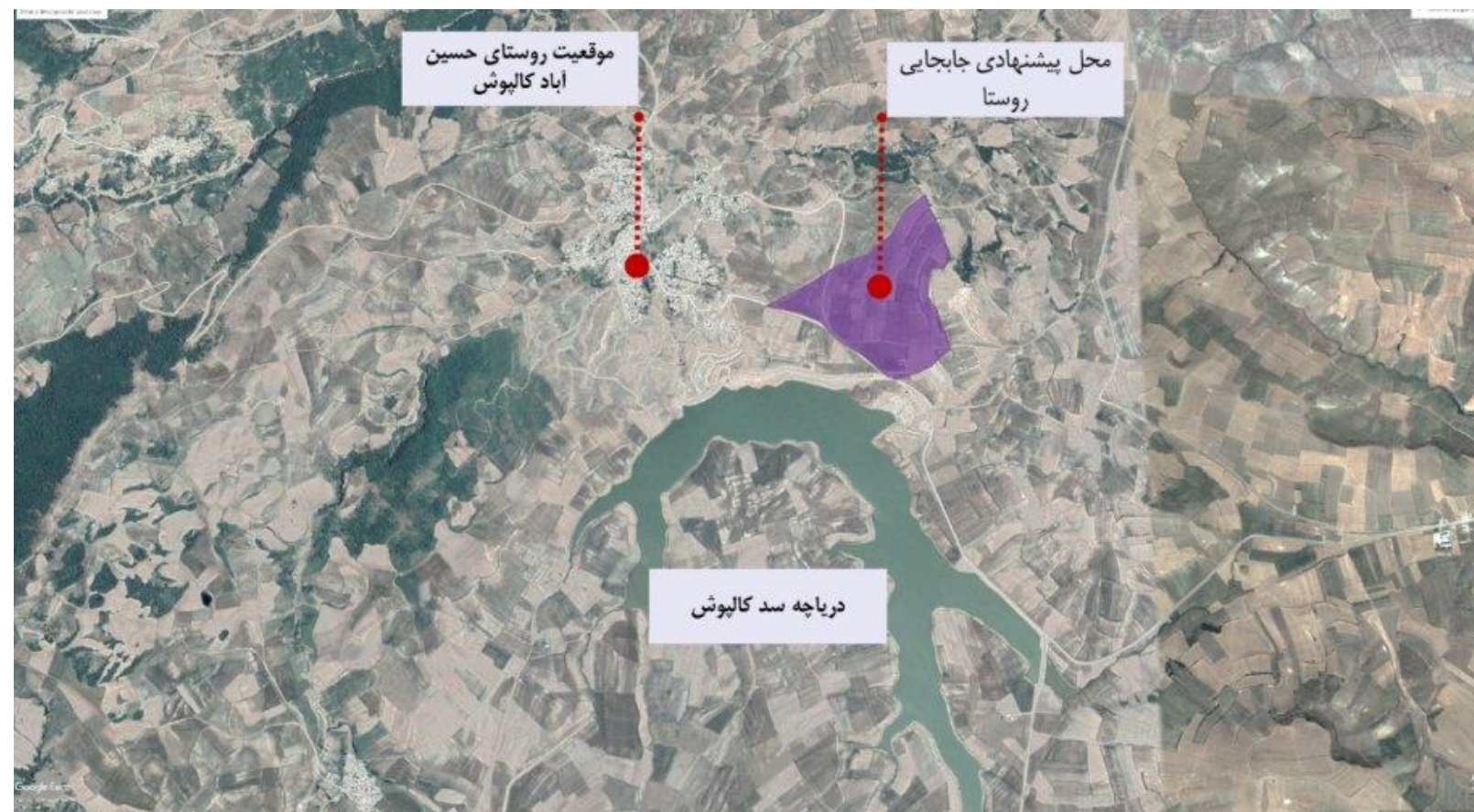
- خطر کم**
ساخت و بازسازی مجاز
- خطر متوسط**
ساخت با کنترل
- خطر زیاد**
مشروط به الزامات پایداری شیب
- خطر خیلی زیاد**
تخلیه الزامی؛ بازسازی ممنوع
- حریم خطر خیلی زیاد**
ممنوع تا تعیین تکلیف؛ پایش

تأکید مشترک در همه پهنه‌های مجاز: از ورود آب اضافی به زمین جلوگیری شود و فاضلاب جذبی نباشد.

جابه‌جایی کامل یا ماندن؟ | تصمیم نهایی: جابه‌جایی موضعی و تثبیت روستا

مؤسسه پژوهشی سوانح طبیعی

موقعیت سایت جدید نسبت به روستای قدیم و مخزن سد

۳۰ تیر ۱۳۹۸ — حدود چهار ماه پس از لغزش

- انتخاب زمین‌های ۶۴ هکتاری مجاور روستا پس از بازدید رئیس وقت بنیاد مسکن و نظرسنجی از مردم
- مطالعات تکمیلی حدود ۳۲ هکتار (۱۴ + ۱۸ هکتار) را تأیید کرد
- فقط خانه‌های تخریب‌شده و خانه‌های پهنه‌های پر خطر منتقل شدند؛ بقیه روستا تثبیت شد

۱۲

ساخت در همان روستا

۲۰۸

انتقال به سایت جدید

۳۲۰

تعمیری

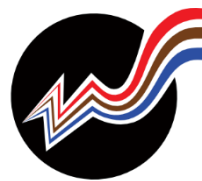
۵۴۰

آسیب‌دیده

۹۱۲

کل واحدها

آمار واحدهای مسکونی، مرداد ۱۳۹۹

مؤسسه پژوهشی سوانح طبیعی

محور ۱ | کاهش خطر: آنچه انجام شد

اجرای شمع‌های بتنی برای تثبیت بستر روستا

دیواره اجراشده در محل شمع‌ها، دی ۱۴۰۲

۶,۰۰۰

نقطه برداشت ژئوالکتریک

۵۵۰

متر حفاری ژئوتکنیک

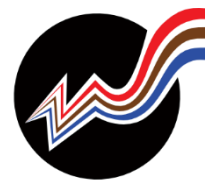
۹۳

شمع بتنی ۲۰ متری

- ممنوعیت ساخت در پهنه‌های قرمز
- دیوارهای حائل و سنگی و شبکه زهکشی
- بازنگری طرح هادی (۱۳۹۹): زمین لغزش مخاطره اولویت‌دار؛ حداکثر دو طبقه
- تفکیک و خدمات‌رسانی منوط به تأیید تخصصی

همین تثبیت بود که ماندن بخش بزرگی از روستا را ممکن کرد.

مؤسسه پژوهشی سوانح طبیعی

محور ۱ | کاهش خطر: آنچه هنوز باقی مانده

تپه نیازمند سبک‌سازی

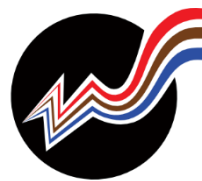
تخریب دیواره در سیل آبان ۱۴۰۲

جدا کردن سنگ‌های زهکشی از خاک، دی ۱۴۰۲

الزام	وضعیت تا دی ۱۴۰۲
سبک‌سازی ساختمان‌ها	بخش زیادی از واحدها و ساختمان‌های عمومی جدید با اسکلت بتنی
سبک‌سازی تپه مشرف	به دلیل مخالفت مالکان اجرا نشد
فاضلاب غیر جذبی	شبکه فاضلاب و تصفیه‌خانه هنوز تأمین اعتبار نشده
آواربرداری پهنه قرمز	بخشی از خانه‌ها به انبار و طویله تبدیل شده
نگهداری دیوارها و زهکش‌ها	آسیب در سیل آبان ۱۴۰۲؛ جابه‌جایی سنگ‌های زهکش

ماندگاری ایمنی برای به متولی مشخص، بودجه نگهداری و همراهی مردم نیاز دارد.

مؤسسه پژوهشی سوانح طبیعی

محور ۲ | کیفیت ساخت و سکونت

بهتر از قبل

نقشه تپ، محاسبات سازه، پی متناسب با زمین و نظارت چندلایه؛ جاده جدید، شبکه آب و مخزن ۱۵۰۰ مترمکعبی.

سایت جدید، پاییز ۱۳۹۸

سایت جدید، دی ۱۴۰۲

خانه نیمه‌کاره دارای پی‌لوت، دی ۱۴۰۲

۹۰٪

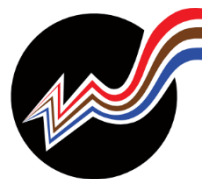
۶۰

۱۱۲

فونداسیون در سایت ۱۴ هکتاری
خانوار ساکن تا دی ۱۴۰۲
خانه‌های با پی‌لوت ناتمام*

* به گفته رئیس ستاد بازسازی. سایت ۱۸ هکتاری: ۱۷ پرونده تا پایان ۱۴۰۱؛ تنها خانه تکمیل‌شده بدون انشعاب خالی ماند. متراژها گاه تا ۲۰۰ مترمربع.

کیفیت ساخت وقتی به سکونت می‌رسد که با توان مالی خانوار متناسب باشد و زیرساخت هم‌زمان آماده شود.

مؤسسه پژوهشی سوانح طبیعی

محور ۳ | جامعه و مشارکت مردم

تجربه‌های خوب

- حضور مدیران استان در روستا؛ اقامت هشت‌ماهه رئیس ستاد
- همکاری جوانان روستا در ارزیابی خسارت
- توجه به خواست مردم در انتخاب محل

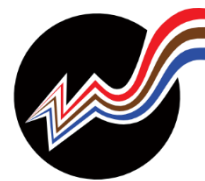

گروه‌های ارزیابی خسارت با حضور جوانان روستا

- ساخت پیمانکار محور تا سقف در فاز اول
- انتظار «تحويل کلید» از دولت

وقتی مردم سانحه را ناشی از عملکرد نهاد دولتی می‌دانند، اعتمادسازی و شفافیت که پیش‌نیاز مشارکت است ممکن است محقق نشود.

مؤسسه پژوهشی سوانح طبیعی

محور ۴ | معیشت و بازگشت زندگی

ادوات کشاورزی و محل دام و طیور در سایت جدید، دی ۱۴۰۲

موضوع	وضعیت
محل سکونت	ماندن در کنار روستا و زمین‌های کشاورزی
ادوات کشاورزی	گشودگی در معابر سایت جدید
اندازه قطعه	پیشنهاد ۵۰۰؛ اجرا ۲۵۰ تا ۳۵۰ مترمربع
فضای دام	پیش‌بینی نشد؛ مردم خودشان ساختند
وام معیشتی	مشروط به صرف در ساخت مسکن
برنامه مستقل معیشت	در مستندات گزارش نشده

وقتی خانه و معیشت از هم جدا نیستند، باید در بازسازی هر دو را با هم برنامه‌ریزی کرد.

تجربه‌های مثبت

- ارتقای سطح سانحه به استانی؛ نماینده ویژه استاندار
- همکاری با دادستانی برای «تأمین دلیل»
- فرصت چهار ماهه برای مطالعات پیش از انتخاب زمین

۱۱۴ از ۱۴۱

مصوبه شورای مدیریت بحران استان برای این روستا

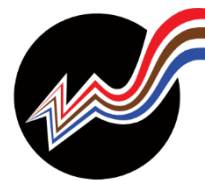

جلسه قرارگاه بازسازی، ۳۰ تیر ۱۳۹۸

چالش‌ها

- هماهنگی دشوار درباره علت لغزش و تراز مخزن
- نبود دستورالعمل جبران برای سوانح مرتبط با ساخت سد
- تغییر قواعد تملک زمین در میانه کار

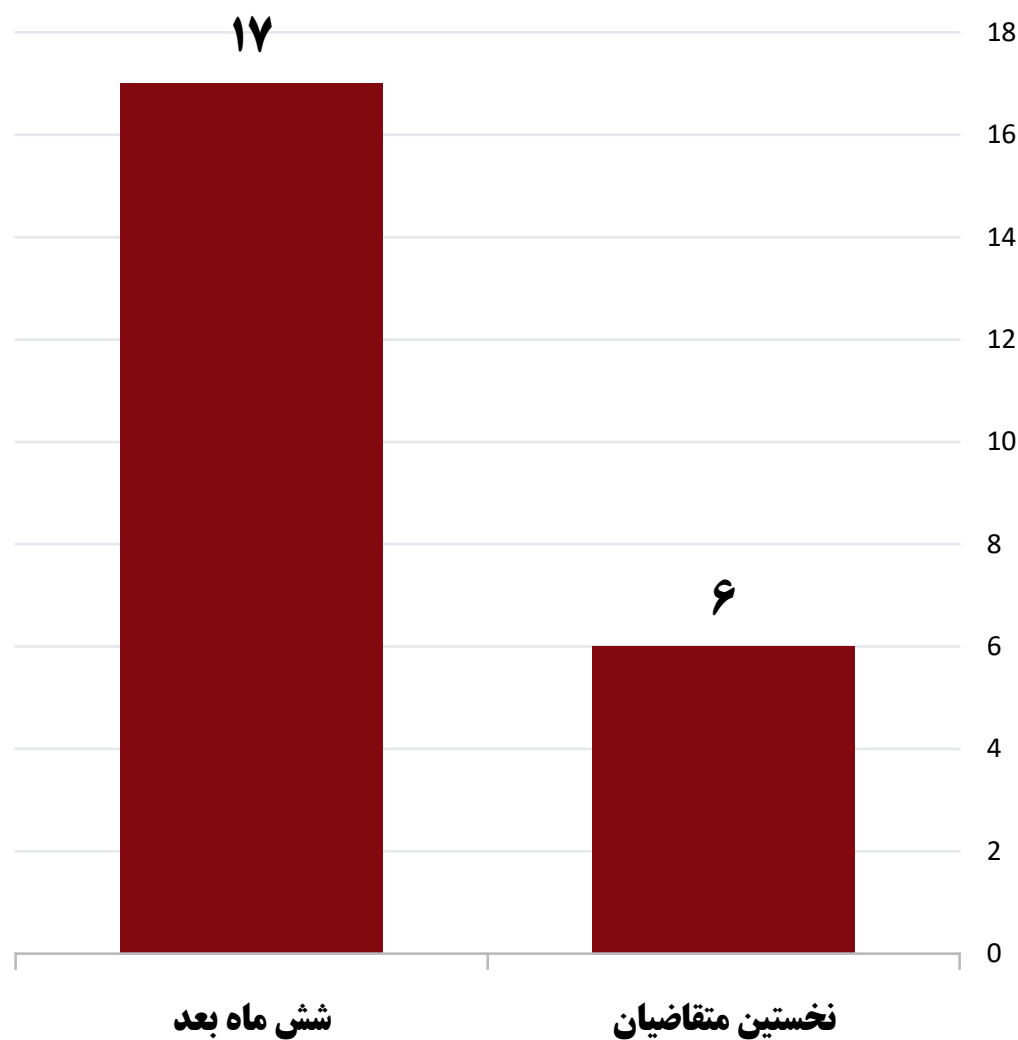
برای سوانحی که ناشی از یک پروژه توسعه‌ای است، به سازوکار روشن‌تری برای هماهنگی، شفافیت و جبران خسارت نیاز داریم.

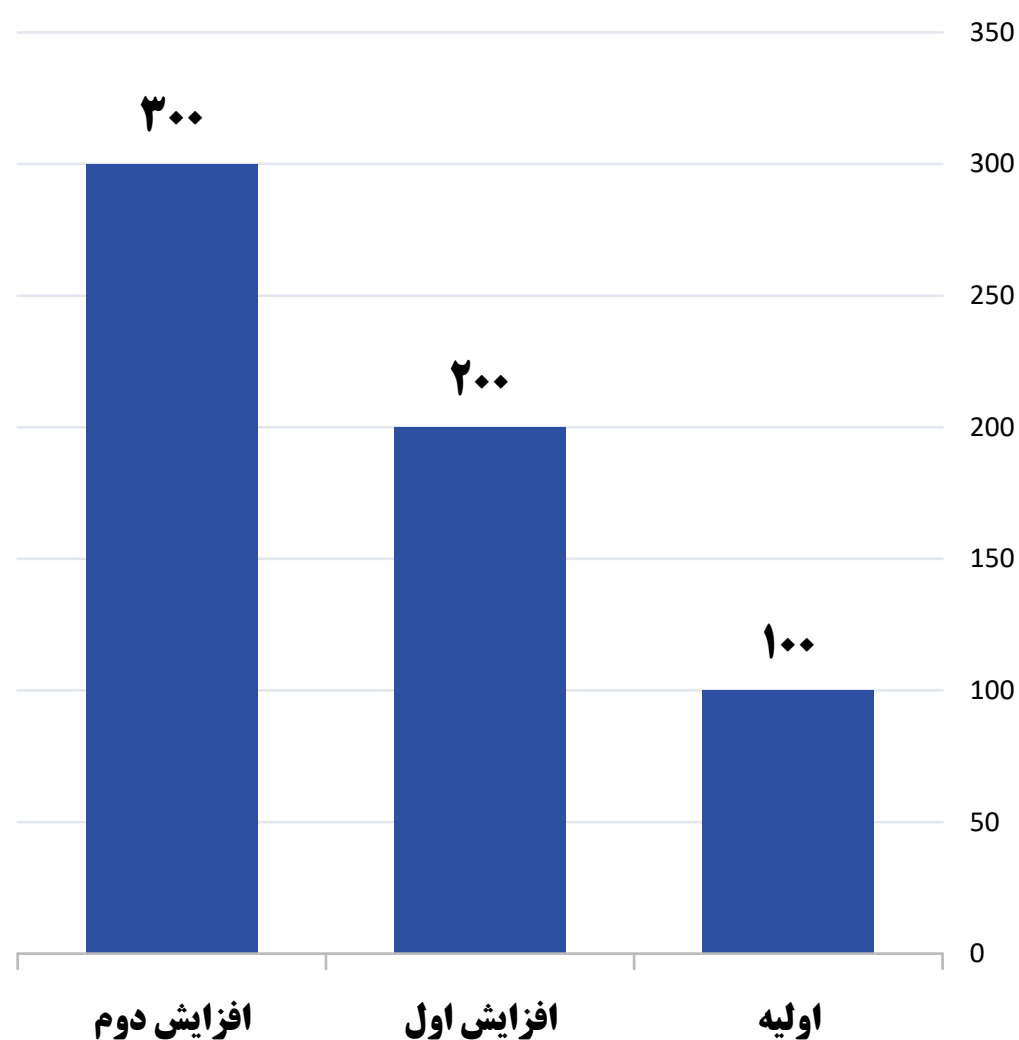
مؤسسه پژوهشی سوانح طبیعی

محور ۶ | تأمین مالی در برابر تورم

قیمت آهن آلات (هزار تومان / کیلو)

سقف تسهیلات فاز دوم (میلیون تومان)

ابزارهای مالی

- تسهیلات ۴۰ میلیونی با کارمزد ۴٪
- اجاره‌بهای اسکان موقت از تنخواه استانداری
- کمک مشروط به فونداسیون و آواربرداری

چالش‌ها

- اعتبارات حتی با آورده متقاضی برای مسکن حداقلی کافی نبود
- نیاز به دو ضامن کارمند

در شرایط تورمی، زمان هم یک متغیر مالی است؛ هر ماه تأخیر، قدرت خرید را کم می‌کند.

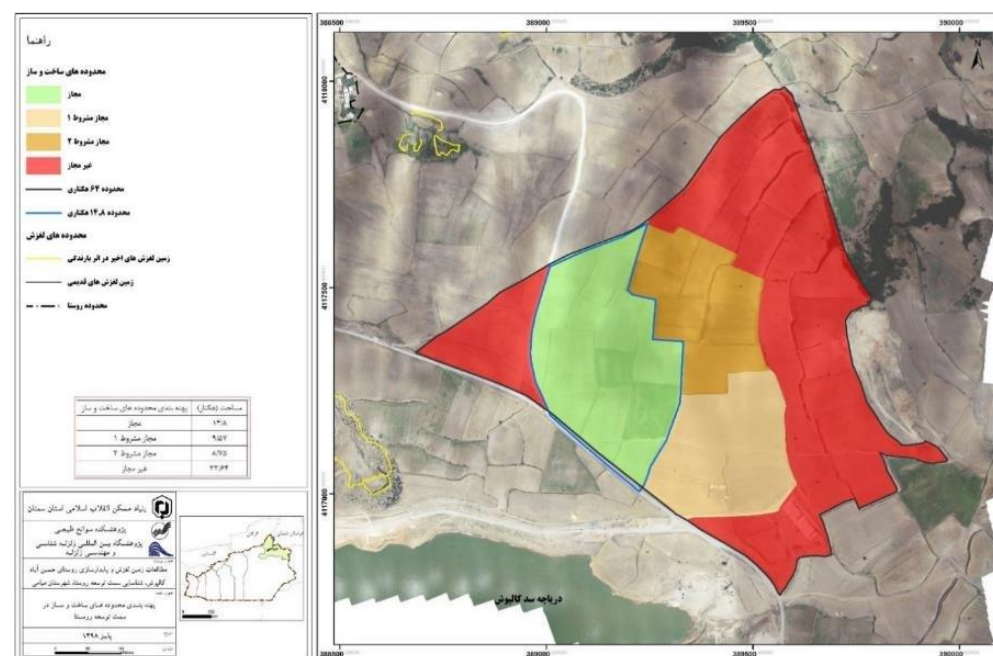

مؤسسه پژوهشی سوانح طبیعی

محور ۷ | مکان‌یابی و محیط‌زیست

تفکیک سایت‌های ۱۴ و ۱۸ هکتاری

پهنه‌بندی ساخت‌وساز سایت جدید

فاز سوم

۳۲ هکتار

تأیید نشد

فاز دوم

۱۸ هکتار

تأیید شد

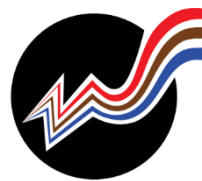
فاز اول

۱۴ هکتار

تأیید شد

- ماندن در کنار زمین‌های کشاورزی ممکن شد
- کمبود زمین برای کاربری عمومی و توسعه آینده
- ممنوعیت چاه جذبی؛ فقط کشاورزی دیم روی دامنه‌های حساس

بدون زمین ایمن و پذیرفته‌شده‌ای که از پیش شناسایی شده باشد، گزینه‌ها پس از سانحه بسیار محدود می‌شوند.

مؤسسه پژوهشی سوانح طبیعی

محور ۸ | فرهنگ، هویت و دانش محلی

آنچه حفظ شد

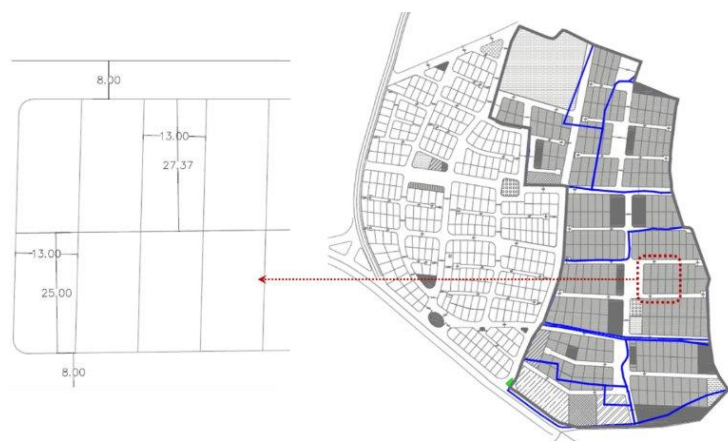
- بازآفرینی محله‌ها با ابعاد مشابه و معابر ارگانیک
- قرعه‌کشی گروهی: خویشاوندان و همسایه‌ها کنار هم
- مهندسان، ناظران و استادکاران بومی

مسجد، هسته سایت جدید در طرح

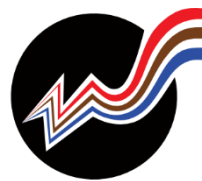
خانه‌های پنج برادر در کنار هم

واحد همسایگی طراحی شده

- به کار رفتن الگوی معماری بومی
- از دست رفتن سالن ورزشی (کشتی) بدون جایگزین

هویت فقط در نمای ساختمان نیست؛ در فضاها و آرزوهای مشترک هم هست.

مؤسسه پژوهشی سوانج طبیعی

محور ۹ | عدالت در بازسازی

تیپ ۶۰ متری ویژه خانوارهای کم‌درآمد

دهیاری متروکه در پهنه قرمز

● اجاره‌بها برای همه، حتی ساکنان فصلی

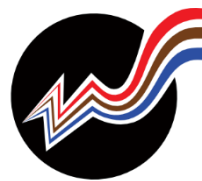
● جبران کمک هلال‌احمر برای ۳۶ خانوار توسط بنیاد مسکن

● تیپ ۶۰ متری برای کمیته امداد

● بدهی و چک برگشتی مانع تسهیلات نشد

- زمان و تورم: هر که دیرتر شروع کرد، با همان وام کمتر ساخت
- ساکنان پهنه قرمز: قطع خدمات بدون زمان‌بندی روشن برای جابه‌جایی
- نبود آمار مستأجران و داده تفکیکی زنان، سالمندان و افراد دارای معلولیت

برای داوری درباره عادلانه بودن بازسازی، به داده‌های تفکیکی و پایش زمان بازگشت خانوارها نیاز داریم.

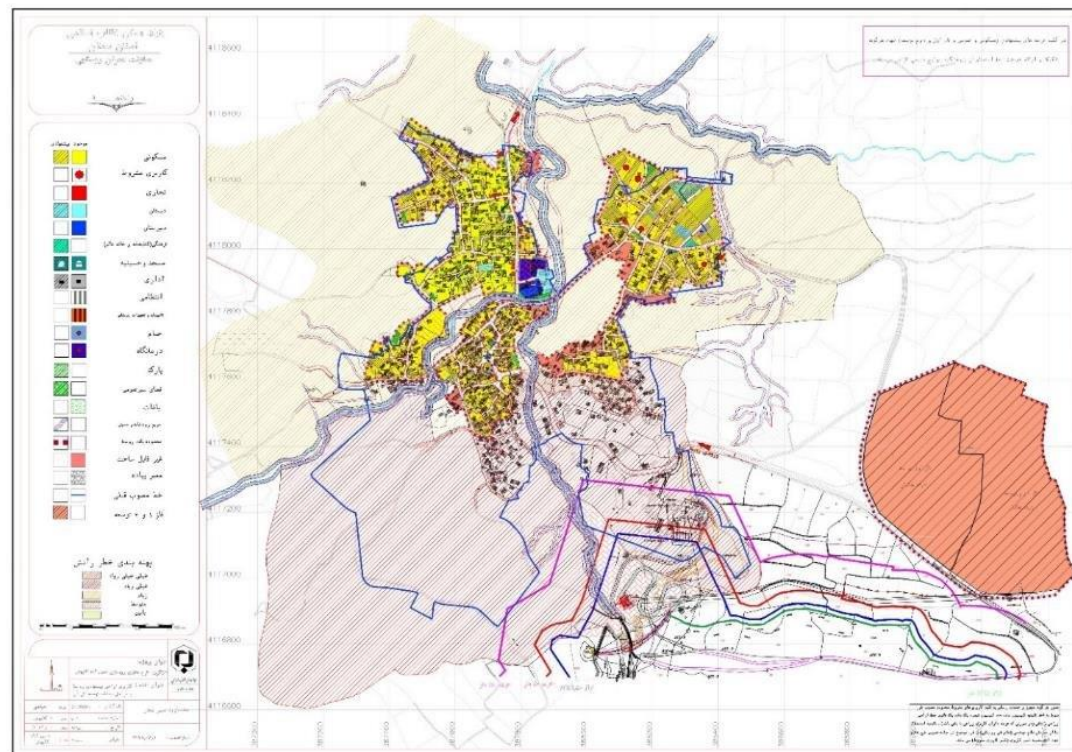

مؤسسه پژوهشی سونخ طبیعی

محور ۱۰ | آمادگی برای سانحه بعدی

ظرفیت‌های ایجادشده

- نقشه خطر و ضوابط در طرح هادی؛ زیرساخت تثبیت
- تجربه نیروهای بنیاد مسکن استان
- الگوی اسکان موقت با اجاره‌بها
- تجربه هماهنگی با وزارت نیرو

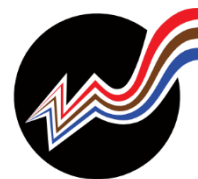
کاربری اراضی در بازنگری طرح هادی

خانه آسیب‌دیده، دی ۱۴۰۲

- سکونت در خانه‌های آسیب‌دیده و پهنه‌های پرخطر
- خطر بالای زلزله در منطقه
- برنامه آمادگی جامعه و هشدار محلی گزارش نشده

ظرفیت‌های نهادی مهمی ساخته شده است؛ تقویت آمادگی خود جامعه می‌تواند گام بعدی باشد.

مؤسسه پژوهشی سوانح طبیعی

دستاوردها و چالش‌ها

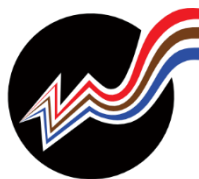
چالش‌های باقی‌مانده	دستاوردها
نگهداری دیوارها، زهکش‌ها و لایروبی	نقشه خطر و ورود آن به طرح هادی
اجرا نشدن کامل الزام سبک‌سازی	تثبیت بستر و باقی ماندن بخش بزرگی از مردم روستا در محل زندگی خود
خانه‌های نیمه‌کاره و سکونت کند در سایت جدید	کیفیت فنی بالاتر خانه‌های تکمیل‌شده
فضای ناکافی برای دام و معیشت	حفظ همسایگی‌ها و پیوندهای خویشاوندی
نبود سازوکار جبران برای سوانح مرتبط با زیرساخت	مدیریت استانی و هماهنگی میدانی
اثر تورم و نبود داده‌های تفکیکی	کمک‌های مشروط و حمایت از کم‌درآمدها

و مهم‌تر از همه: روستا با خواست مردمش و در کنار زمین‌هایشان باقی ماند.

از حسین آباد به ایران

هفت پیشنهاد برای بازسازی‌های آینده

ساخت بهتر پیش از سانحه

۱

تدقیق طرح‌های هادی با متخصصان سوانح؛ شناسایی زمین ایمن و پذیرفته شده

مشارکت با اطلاعات شفاف

۵

اطلاع‌رسانی هزینه و آورده؛ تصمیم‌سازی مشترک؛ نیروی بومی

سوانح با منشأ غیر طبیعی

۲

شفافیت داده‌ها، هماهنگی و جبران خسارت

مدیریت ریسک پس از بازسازی

۶

تعیین متولی، بودجه نگهداری و پایش؛ توانمندسازی دهیاری

بازسازی زندگی، نه فقط خانه

۳

طراحی قطعه بر پایه الگوی معیشت

سنجش عدالت با داده

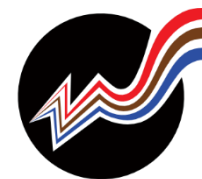
۷

داده‌های تفکیکی و پایش زمان بازگشت خانوارها

تأمین مالی متناسب با تورم

۴

شاخص‌گذاری تسهیلات؛ خرید متمرکز مصالح؛ اعتبار پشتیبان

مؤسسه پژوهشی سوانج طبیعی

جمع‌بندی | روستایی که قرار بود کوچ داده شود، ماند

چون مردمش می‌خواستند کنار زمین‌ها و زندگی‌شان بمانند، و دانش فنی این ماندن را ممکن کرد.

ساخت بهتر از قبل یک لحظه نیست؛ یک مسیر است.

پرش این نیست که چند خانه ساختیم؛ پرش این است که چند نفر ایمن‌تر، توانمندتر و آماده‌تر بودند.

بازسازی موفق، فقط ساختن دوباره آنچه از بین رفته نیست؛
فرصتی است برای ساختن جامعه‌ای ایمن‌تر، توانمندتر و آماده‌تر برای آینده.

با دانش، عدالت و اعتماد
به‌راستی بهتر از قبل می‌سازیم

با آجر و بتن
ممکن است خطر را هم دوباره بسازیم